

یادداشت روز

محمد حقگو

economic@khorasannews.co

نرخ ارز کجا تعیین می شود؟

این روزها که زمزمه افزایش نرخ ارز مطرح شده، سوال اساسی این جاست که آیا نرخ واقعی ارز همین است؟ سابقه تلاطمات ارزی نشان می دهد که این نرخ می تواند با نرخ های واقعی عرضه و تقاضا تفاوت داشته باشد. شاهد آن هم شرایط بازار ارز در سال های گذشته است. زمانی که قیمت سازی در بازار، با توجه به سازو کار نقل و انتقال حواله های در هم در امارات انجام می شد. در آن زمان، تقاضاهایی با منشأ بیگانه می توانست بر نرخ برای در هم امارات با ریال تاثیر بگذارد و با توجه به رابطه نرخ در هم و دلار، نرخ برابری ریال و دلار را به ضرر ریال، بالا ببرد. یعنی دلار آمریکا را نسبت به ریال ایران، گران کند. این در حالی بود که گاهی تقاضای واقعی ارز در داخل به این میزان نبود. خوب برگردیم به بحث اصلی. نرخ واقعی ارز در بازار آزاد چقدر است؟ متأسفانه به این سوال، پاسخ چندان مشخصی نمی توان داد. در این زمینه، تنها یک اظهار نظر رسمی رئیس کل بانک مرکزی در روزهای اخیر را داریم مبنی بر این که نرخ های کنونی ارز بالاتر از نرخ های ذاتی و حقیقی آن است. غیر از آن، متأسفانه منابع اطلاعاتی که بتوان نرخ های بازار را از آن رصد کرد، به جز همین نرخ های موجود در فضای مجازی با لفظی یافت نمی شود. اعداد و ارقامی که در خصوص شمولیت آن ها نسبت به کل بازار، می توان تردید و اشکال وارد کرد.

در این جا سوال دیگری مطرح می شود که پس نرخ های سامانه نیما چه؟ بگذارید به این بهانه سری به آن جا بزنیم. جالب این جاست که داده های این سامانه نشان می دهد در بازه زمانی مرداد ۹۷ تا ابتدای تیر ماه امسال، نه تنها در این سامانه مازاد تقاضا، بلکه مازاد عرضه ارز نیز وجود دارد. به طوری که مجموع معاملات فروش ارز صادراتی بیش از ۳۰ میلیارد یورو و مجموع معاملات خرید ارز واردات در حدود ۲۵ میلیارد یورو بوده است. احتمالاً همین موضوع نیز دلیل تفاوت زیاد نرخ دلار در آن (به قیمت ۱۵ هزار و ۸۲۱ تومان) نسبت به نرخ های کنونی بازار آزاد است. با این حال، آیا این نرخ ها را می توان به عنوان نرخ های واقعی بازار پذیرفت؟ متأسفانه نمی توان به این سوال پاسخ مثبت داد و باید گفت که تفاوت بین این دو نرخ چندان قابل تفسیر و تحلیل نیست. چرا که سامانه نیما مربوط به معاملات حواله های ارزی با محل های تحویل، فروشندگان و خلاصه ریسک های مختلف است بنابراین اساساً نمی تواند به عنوان یک مرجع قیمتی نقدی مطرح باشد.

سامانه سنا چه می شود؟ در باره سامانه سنا به رغم کارکردهای مثبت این سامانه باید گفت که اساساً چیزی غیر از یک سامانه ثبت خرده فروشی بین صراف و مشتری نیست. باید توجه داشت که آن چه می تواند یک مرجعیت قیمتی و نرخ واقعی برای دلار و ارزهای نقدی را رقم بزند، وجود یک سازو کار رسمی بین صراف ها برای خرید و فروش شفاف یا همان تسویه کلان نقدی روزانه بین صراف ها نیست. در حالی که الان این سازو کار یا نیست یا رسمی نیست.

پس برای اطلاع از نرخ های واقعی بازار به کجا مراجعه کنیم؟ این همان چیزی است که این روزها به دنبال آن هستیم و به نظر می رسد الان تقریباً وجود ندارد. در این زمینه سال گذشته بانک مرکزی سازو کاری تحت عنوان بازار متشکل ارزی با حضور تعداد زیادی صراف را راه اندازی کرد. قرار بود این سازو کار جای مراجع قیمتی خارجی در بازار ارز را بگیرد. با این حال، تاکنون خبر خاصی از عملکرد آن، به رغم فعالیت غیر رسمی منتشر نشده است.

در صورتی که فرضیه فعال نشدن کامل این بازار صحیح باشد، می توان این انتقاد را در باره بانک مرکزی مطرح کرد که در کنار مدیریت هوشمندانه بازار ارز و گرفتن فضای قیمت سازی از سفته بازار، چرا این مرجع قیمتی تاکنون به کار گرفته نشده است. چه در آن صورت، نرخ واقعی بازار اسکناس ارز شفاف می شد و در عین حال، نرخ ارز در آن، نوسان بسیار کمتری نسبت به بازار آزاد داشت. از سوی دیگر بانک مرکزی آزادانه، بدون واسطه، بدون ایجاد رانت خاص و مدخل به طور منظم می تواند در کلیت بازار ارز و مداخله و نرخ در این بازار را تنظیم کند. و مردم هم یک مرجع قابل اتکا و اعتبار برای رویت نرخ ارز داشتند. در هر حال، شاید تغییر مدیر عامل بازار متشکل ارزی که دیروز اتفاق افتاد، با انتظارات از این بازار و رشد اخیر نرخ ارزی ارتباط نباشد.

در حاشیه مراسم تجدید میثاق با آرمان های امام خمینی (ره) مطرح شد

روایت رئیسی از کار متفاوت دستگاه قضا در اجرای عدالت

کند اگر در گوشه ای از کشور به آن ها ظلمی شد و به دستگاه قضایی مراجعه کردند، به پدری مهربان رجوع کرده اند که حتما حق آن ها را باز خواهد ستاند. این نکته ای است که به کار و تلاش جدی نیاز دارد. وی با بیان این که همه اقداماتی که انجام شده، قابل تقدیر است، اظهار کرد: «اما کار متفاوت آن است که حتما مردم در این دوره احساس کنند که اجرای عدالت صورت می گیرد.»

■ فراهوان شرکت در برنامه تلویزیونی

■ گفت و گو صریح با رئیس عدلیه

بر اساس این گزارش رئیس دستگاه قضا به مناسبت آغاز هفته قوه قضاییه امشب پس از بخش خبری ۲۱ شبکه یک سیما به صورت زنده با مردم سخن خواهد گفت. در همین زمینه قوه قضاییه اعلام کرده است که مخاطبان برای شرکت در این گفت و گو می توانند سوالات خود از رئیس قوه قضاییه را به آدرس RESANEH@DADIRAN.IR ارسال کنند.

روز داغ وزیر جوان در بهارستان

انتقاد تند رئیس و نمایندگان در باره وضعیت فضای مجازی و اینستاگرام

گنگله اعتقادات بسیاری از جوانان شده است. میزبان دو وزیر کابینه بودند که در این میان مباحث مربوط به حوزه ارتباطات با انتقادات داغ نمایندگان همراه شد. آذری جهرمی هم البته پاسخ هایی به این انتقادات داشت. به گزارش ایسنا و مهر، رئیس مجلس در جلسه علنی دیروز و در جریان بررسی مسائل حوزه ارتباطات با اشاره به وجود مشکلاتی در بخش پیام سان ها گفت: چرا باید یک پیام ساده بین دو شهروند ابتدا به خارج برود بعد به داخل باز گردد. قالیباف با تاکید بر حمایت از تولید کنندگان داخلی محتوا و ارائه دهنده داخلی خدمات افزود: همین شبکه ملی اطلاعات که الان وجود دارد دارای اشکالاتی است. ما نبود تناسب در رشد ترافیک داخلی و خارجی را داریم. رئیس مجلس با بیان این که کودکان، نوجوانان و خانواده های ما در معرض فضای آلوده هستند، ادامه داد: این فضای آلوده را باید از دو جهت نگاه کرد

■ وزیر ارتباطات: با بستن پلتفرم های دیگر اینستاگرام به قطب تبدیل شده است در ادامه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با تاکید بر این که دغدغه های فرهنگی، دینی و تغییر سبک زندگی به جا است، خاطر نشان کرد: با دست روی دست گذاشتن و بستن کار درست نمی شود؛ باید در این زمینه کار کرد. اینستاگرام با سیاست های ما به قطب تبدیل شده زیر پلتفرم های دیگر بسته است. اگر اینستاگرام صفحه سردار دل های ما را می بندد طبیعی است آن ها دولت تروریستی هستند و تروریست هایی در کت و شلوارند؛ در این موضوع شکی نداریم، اما اگر سردار ما را در بغداد به شهادت رساندند ما بغداد را خالی می کنیم؟

آیا عرصه رسانه بین المللی است و حضور جریان ساز مورد تاکید رهبری را نباید ببینیم؟ محمدجواد آذری جهرمی افزود: کسی موافق بی دینی نیست؛ شما به عنوان نماینده با مخاطبان چطور ارتباط برقرار می کنید؟ وی ادامه داد: شبکه ملی اطلاعات سه لایه زیر ساخت، خدمات و محتوا دارد و باید به صورت همسان رشدی را پیش ببریم. حوزه زیر ساخت و طیفه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است و مادر این باره دغدغه داریم، اما نسبت ترافیکی از کجا درست می شود؟ از جریان داده و مصرف داده که به محتوا مربوط است. وزارت ارتباطات می خواهد از تلویزیون اینترنتی حمایت کند اما می گویند به این موضوع ورود نکن پس چطور داده بالا برود یا در حوزه کودک ورود می کنیم و از ما شکایت می کنند.

محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات خاطر نشان کرد: فایبر نوری موضوع مهمی است، اما مجلس شورای اسلامی مسئله خصوصی سازی را حل کند. این نیازمند قانون است. ما در دوره قبل موفق به تصویب آن نشدیم. بخش خصوصی سرمایه گذاری می کند تا مشکل حل شود، اما مانع بزرگی به اسم مخابرات داریم که با انحصار ذاتی نمی گذارد کار پیش برود. من دو سال و نیم پیگیر این موضوع بودم.

■ سال ها آرزو داشتیم خانه ای بخرم تا از مستاجری راحت بشم. صاحب خونه نشدم و حالا آرزو دارم قیمت اجاره ها پایین بیاد تا بتونم یک خونه با قیمت مناسب اجاره کنم. به خدا گرونی اجاره ها کمر مستاجر ها را شکسته. چرا دولت فکری نمی کنه؟ حاضرم چادر بزنم کنار خیابون زندگی کنم چون دیگه توان ندارم.

■ با وام ازدواج و روش های دیگر، ما جوان ها را مجبور می کنند زود ازدواج کنیم. با این وضعیت یه یک زندگی ساده راه بیندازد حداقل ۵۰۰ میلیون پول می خواهد. شاید هم آقایان فکری می کنند همه جوان های مملکت شرایطی مثل آقا زاده های خودشان دارند!

■ خراسان تولد ۷۲ سالگی و ۲۰۲۴مین شماره ات مبارک باشد. امیدوارم همیشه صدای مردم بمانی.

■ من به کارمند سازمان بهزیستی هستم. می خواستم از مسئولین پرسم این چه افزایش حقوقیه که هنوز هم زیر سه میلیون حقوق می گیرم؟ چرا باید بعضی ها توی ادارات دیگه، حقوق های بالا داشته باشن؟ پس جاست این عدالت؟ به یک مسئول فقط یک ماه زیر سه میلیون حقوق بدن آیا می تونه زندگی کنه؟

■ کسانی که یکسره از گرانی سخن می گویند مگر نمی دانند که برای کشور در حال جنگ اقتصادی امکان فروش نفت و صادرات کم است؟ این دولت با کمبود بودجه مواجه شده و امکان تولید واردات کمتر است.

■ بابا ایول به این آقایان مسئول! خرداد هم تمام شد. پس کی بیمه بیکاری را واریز می کنید؟

■ تازمانی که صداوسیما به عنوان بزرگ ترین رسانه یک سویه موجود همین رویه اش را در پیش بگیرد، کاتال های ماهواره ای، اینترنت و لایو های اینستاگرامی بین مردم جایگاه شان را حفظ خواهند کرد.

■ برادری که از صداوسیما گلایه داری! اگه

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ | پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ | اپنا، ای کپ، سروش: ۰۳۳۳۳۷۰۱۰

■ سالروز انتشار روزنامه را خدمت همه زحمت کشان این موسسه فرهنگی تبریک می گویم و آرزو مند توفیقات روز افزونتان هستم.

■ می شه خواهش کنیم همین صفحه دو قسمت حرف مردم رو هم چاپ نکنید؟ این دوتا ستون رو هم اختصاص بدین به ثروتمندان و از مابهران. چون کسی صدای ما را نمی شنود!

■ مربیان بیش دبستانی بعد از سال ۹۱ با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و با حقوق ۲۷۰ هزار تومان در ماه به اندازه معلمان رسمی سر کلاس می روند و به خاطر درآمدزا بودن آزمون، از استخدام این قشر امتناع می شود.

■ با این پرونده زندگی سلام در باره نخستین دختر المپیک ایران، یک نکته خیلی نظرم رو جلب کرد. این که کلا مردم دنیا، قدیم ها خیلی با معرفت تر بودند. سال ۱۹۶۴ زنان ژاپنی برای دختر خردسال ایرانی که توی المپیک باخته بود، هدیه آورده بودند. خیلی جالب بود برای من.

■ تا حالا دقت کردید بنگاه های املاک چه ماشین های گران قیمتی سوار می شن؟ چرا از آن ها مالیات نمی گیرن؟ توی هر کوچه، دو سه تا املاک باز شده. توی هر املاک هم پنج شش نفر پشت میز های با کلاس و خوش رنگ و لعابی نشسته اند و دلای می کنند. ما چقدر بدبختیم که از همه طرف، گیر دلال ها افتاده ایم.

■ خواستم بگم یکی از مراکز شیوع کرونا تعویض پلاک است که هیچ کدوم از مردم رعایت نمی کنند. با اون شلوغی اصلا ماسک نمی زنن. هیچ کنترلی هم نیست.

■ چرا در تعویض پلاک پروتکل های بهداشتی با آن همه مراجعه کننده رعایت نمی شود؟

■ برای مپار کرونا بهتر است کلیه مبادی ورودی بین استان ها را دوباره کنترل و مسدود کند.

■ این نهاد از مشکلات کشور بگه فوری بوده چه اش قطع می شه. مجبور ه از مشکلات آمریکا بگه و ایران را گل و بلبل نشان بده.

■ من دختری ۴۱ ساله ام و همیشه امید داشتم خواستگاری داشته باشم. ممنونم از دولت که وام ازدواج ما ۴۰ ساله ها را حذف کرد و آن ته مانده امیدمان هم نابود شد. کدام پسری دیگه به خواستگاری من می آید؟ این قانون باید برای پسران باشد تا برای خواستگاری تعجیل کنند نه ما دختران.

■ آقای روحانی! شما مدام می گویند این کار باید انجام شود، آن کار چرا انجام نشد ... عزیز من! مسئول انجام دادن یا ندادن کار ها در کشور، خود شما هستید نه شخص دیگری. از وقتی رئیس جمهور شدید فقط افعال مجهول به کار می برید و خودتان را مسئول کاری نمی دانید. مستاجران بدبخت شده اند، غم نان کم نبود که حالا غم جاودیدگر غم ها به آن افزوده شده؟

■ از وقتی رئیس جمهور شدید فقط افعال مجهول به کار می برید و خودتان را مسئول کاری نمی دانید. مستاجران بدبخت شده اند، غم نان کم نبود که حالا غم جاودیدگر غم ها به آن افزوده شده؟

■ مگر کارگرا و کارکنان بخش خصوصی در این کشور زندگی نمی کنند که حقوق یک کارمند دولت با همان مدرک و نصف کارایی دو برابر بخش خصوصیه؟

■ تنها دولت مقصر گرانی مسکن نیست. صاحبخونه ها هم حریص شده اند، خدا رو فراموش کرده اند و فقط به فکر پول هستند یه روز با لایحه تقاص پس می دهند.

■ فروردین، اردیبهشت و خرداد هم گذشت. این آقایان تا مین اجتماعی چرا به فکر افزایش حقوق ما کارگران باز نشسته نیستند؟

■ وقتی چند میلیون خانه خالی در کشور داریم حل مشکل مسکن از طریق افزایش ساخت و ساز راه حل مناسبی نیست. به جای آن اخذ مالیات سنگین از خانه های خالی، محدودیت خرید و فروش زمین و مسکن، جلوگیری از دلال بازی و ساخت و ساز غیر هدفمند با هزینه کمتر و در مدت کمتر نتیجه بهتری می دهد.

۲۴۰ نماینده خواستار توقف اجرای پروتکل الحاقی شدند

قالیباف: مخالف دیپلماسی نیستیم اما مذاکره با آمریکا مطلقاً مضر و ممنوع است

تبدیل کرد. وی افزود: آمریکا و متأسفانه برخی کشورهای اروپایی یک بار کشورمان طی بیانیه ای این قطعنامه را «به شدت محکوم» کردند و از دولت خواستند که «اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را متوقف و نظارت ها را آغاز کنند». به گزارش خانه ملت

در این بیانیه که روز گذشته در صحن علنی بهارستان قرائت شد آمده است: «جمهوری اسلامی پروتکل الحاقی را به صورت داوطلبانه و نه بر اساس وظایف پادمانی خود اجرا کرده است. بر اساس آمار رسمی گزارش های مدیر کل آژانس تنها در پنج سال گذشته سختگیرانه ترین بازرسی ها در تاریخ آژانس شامل سالانه امکان بیش از ۳۰ دسترسی تکمیلی و سرزده بر اساس پروتکل الحاقی در ایران انجام شده است. بر اساس گزارش سالانه بازرسی های آژانس در طول زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ کل بازرسی ها از ایران از ۴ درصد به ۲۰ درصد کل بازرسی های جهان و از ۹۲ درصد کشورهای مشابه افزایش یافته است.» در این بیانیه همچنین ضمن تشکر از کشورهای که با این «فضاحت آشکار» آژانس همراهی نکردند، این قطعنامه غیر الزام آور را نشانه ای دیگر از فرهنگ سلطه حاکم بر آژانس بین المللی انرژی اتمی می داند که به واسطه آن سال هاست تعدادی از اعضای دارای سلاح اتمی را که خود هیچ پایبندی به تعهدات ذیل NPT نداشته اند و کشورهای دیگر را پیگیری حقوقی خود برای استفاده صلح آمیز از انرژی اتمی محروم کرده اند.

■ **قالیباف: مخالف دیپلماسی نیستیم اما مذاکره با آمریکا مطلقاً مضر و ممنوع است**

در جلسه روز گذشته مجلس همچنین محمدباقر قالیباف رئیس مجلس با اشاره به صدور قطعنامه شورای حکام آژانس انرژی اتمی علیه ایران، گفت: این اقدام، گزینه مقاومت هوشمندانه و فعال را به گزینه راهبردی ملت ایران برای مقابله با دشمن

بازگشت همه به سوی اوست

با قلبی آکنده از غم و اندوه فقدان مادر عزیزمان

بزرگ خاندان بانو فاطمه عرفانی

را به اطلاع دوستان، آشنایان و اقوام محترم می رسانیم .

مراسم تشییع و خاکسپاری امروز دوشنبه ۱۳۹۹/۴/۲ در آرامگاه ابدیش واقع در بهشت جوادالائمه(ع) برگزار می شود.

به دلیل شرایط فعلی و رعایت موارد بهداشتی امکان برگزاری مراسم ترحیم و بزرگداشت وجود ندارد.

ضمناً هزینه مراسم صرف امور خیریه خواهد شد .

خانواده های : احمدی ، عرفانی ، نیازمند ، نمرتی ، احمدزاده و معصومی و سایر بستگان

۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰

پذیرش غیر حضوری آگهی های ترحیم و تسلیت خراسان

پذیرش ۳۷۰۰۹۹۹۹

تلفنی ۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰